

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

Warszawa, 13 sierpnia 2021 r.

DWEW-WWPB.050.2.2021.KJ

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na pismo z 21 lipca 2021 r. w sprawie skarg jakie wpłynęły do Pana Rzecznika na wypowiedź doradcy Ministra Edukacji i Nauki, dr. hab. Pawła Skrzydlewskiego przedstawiam poniższe stanowisko.

Celem działań resortu edukacji i nauki jest ochrona uczniów przed treściami mogącymi zaburzyć ich harmonijny rozwój, a także zagadnieniami stojącymi w sprzeczności z systemem wartości i oczekiwaniami rodziców w tym zakresie.

Minister Edukacji i Nauki dba o przestrzeganie prawa, a w szczególności wyraża troskę o zapewnienie równego traktowania obywateli i zapobieganie dyskryminacji. W trosce o dobro społeczne, a zwłaszcza właściwe wychowanie dzieci i młodzieży, Minister Edukacji i Nauki oraz wszystkie szkoły i placówki przestrzegają art. 48 Konstytucji RP określającego, że to rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania. Szkoła wspomaga wychowawczą rolę rodziny, a wychowanie realizowane jest m.in. przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Wszyscy jesteśmy równi wobec prawa i w godności człowieka. Źle pojęte rozumienie tych pojęć i wypaczenie ich pierwotnego znaczenia niesie za sobą niebezpieczeństwo bezprawia i właśnie dyskryminacji. Równość nie może oznaczać zgody na łamanie zasad porządku publicznego, w imię źle pojętego prawa do tejże równości. A wolność indywidualna powinna prowadzić przynajmniej do refleksji, gdy napotyka lub przekracza wolność drugiego człowieka.

W trosce o dobro społeczne, a zwłaszcza właściwe wychowanie dzieci i młodzieży, Minister Edukacji i Nauki jest zobowiązany do przeciwstawiania się przejawom demoralizacji i obrazy moralności w życiu publicznym.

Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji RP, a także wskazaniami zapisanymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Obowiązkiem szkoły jest zapewnienie każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, przygotowanie go do wypełniania obowiązków obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności, zgodnie z preambułą ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe¹.

Odpowiednio do wyznaczonych ustawą założeń, w podstawach programowych² ustalone zostały cele kształcenia i treści nauczania, które odnoszą się wprost do praw człowieka, poszanowania godności człowieka, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

Kwestie dotyczące równości wobec prawa kobiet i mężczyzn, rozwiązywania konfliktów w relacjach międzyludzkich, szczególnie mocno zaznaczone są w treściach programowych zajęć wychowanie do życia w rodzinie. Wymagania tego przedmiotu kładą nacisk m.in. na kształtowanie umiejętności przyjmowania integralnej wizji osoby, wyboru i urzeczywistniania wartości służących osobowemu rozwojowi, podejmowania wysiłku samowychowawczego, rozwiązywania problemów, obrony własnej intymności oraz poszanowania ciała innej osoby, profilaktyki i przeciwdziałania zagrożeniom. Także dla podkreślenia wartości upowszechnianych w ramach tych zajęć, Minister Edukacji i Nauki w *Podstawowych kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022* zalecił m.in.:

- Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
- Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.

Zadaniem Ministra Edukacji i Nauki jest zapewnienie w ramach systemu oświaty m.in. wychowania rozumianego jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.

² Określone w:

- 1) rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356 oraz z 2018 r. poz. 1679);
- 2) rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. z 2018r poz. 467, z późn. zm.).

Przestrzeganie praw dziecka, ucznia i każdego człowieka oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach podlega w szczególności nadzorowi pedagogicznemu, sprawowanemu przez dyrektorów szkół i kuratorów oświaty.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI

Dariusz Piontkowski
Sekretarz Stanu
/ – podpisany cyfrowo/